

Лютеръ си спечелилъ силенъ защитникъ въ лицето на Фридриха Мхдрий, саксонскій курфистъръ; а подиръ дѣлото на Лютера се свързало съ многонародни интереси тъй, щото да се удуши нѣмало вече никаква възможность: князоветѣ желали и да отхвърлятъ отъ себѣ си игото на напата, и да смалятъ властѣта на германскій императоръ, защитникътъ папскій, сжщо тъй и да се възползватъ съ придобитѣка отъ църковнитѣ имущества; епископитѣ се старали да се избавятъ отъ намѣшването въ тѣхнитѣ дѣла отъ папскитѣ легати; учениѣ се добирали до свободата въ своитѣ изслѣдования отъ папското опекуństwo; селянитѣ търсили олекнувание въ своята сждба; въобще на реформацията било предадено такова значение, като че ли нѣмската народность се освобождавала отъ чуждеземно романско влияние.

При такива благоприятни условия дѣлото на Лютеровата реформа тръгнало бързо: чрѣзъ три години подиръ залепяването на тезиситѣ (положенията отъ 10 Декемвр. 1520), Лютеръ, съ присѣтствието на множество учени, изгорилъ папската булла, съ която го осжждали и съ това направилъ рѣшителна крачка къмъ раскѣсване съ Римъ; нѣ заедно съ буллата той изгорилъ и книгитѣ на каноническото право и съ това съвършено лишилъ себѣ си отъ възможността съ съюза на църквата. Чрѣзъ 4 години подиръ това (1524) оставилъ мѣнастирътъ и се оженилъ за бившата монахиня Екатерина Фонѣ Бора. Въ 1529 г. (чрѣзъ 12 год. подиръ началото на реформитѣ) вече се опредѣлилъ съюзъ отъ германски богослови и владѣтелни князове, който отъ своя страна заявилъ съ *протестъ* противъ опрѣдѣленията на шпейерскійтъ сеймъ, който постановилъ да се непристъпя къмъ никакво преобразование въ църквата до вселенски съборъ, отъ което и на послѣдователитѣ на Лютера останало име *протестанти*. На успѣхитѣ на реформацията твърдѣ много съдѣйствувалъ Филипъ Меланхтонъ: той умѣрявалъ страстнитѣ напряжения на Лютера и съставилъ тъй нарѣченото аугсбургско исповѣдание, въ което изложилъ отличителнитѣ догмати на лютеранството.

Лютеранското вѣроисповѣдание удържало нѣкои отстъпления отъ православieto, които били допустнати по-напрѣдъ въ католическата църква, както: учение за изхождението на св. Духъ отъ Отца и Сина, обливание въ кръщенiето, опрѣсноки на мѣсто квасенъ хлѣбъ въ причащението, нѣкои оби-